

Mák setý

Papaver somniferum L.

OLEJNINA
TECHNICKÁ
PLODINA

TŘÍDA: dvouděložné ČELEĎ: makovité ROD: mák

Ne nadarmo znamená latinský název *somniferum* v překladu „uspávající“. Maková šťáva se používala pro potlačení bolesti už za dob Sumerů, její uklidňující účinky znali staří Egypťané, Číňané i Řekové. Dnes víme, že za bolest tišící vlastnosti máku vděčíme opiovým alkaloidům (zejména morfinu, kodeinu, thebainu a papaverinům), a vyrábíme z něj léky proti bolesti a kašli. Z máku se připravují i jedny z nejnebezpečnějších drog – opium či heroin stojí za mnoha zničenými lidskými životy, v řadě zemí je proto pěstování máku zakázáno.

Mák je oblíbenou potravinou, a to především ve slovanských kuchyních – kdo by neznal makové koláče, buchty, šišky s mákem nebo mákem sypané housky a rohlíky. Maková semena jsou zdrojem vápníku, fosforu, hořčíku, zinku a železa, makový olej je vhodný i k hřejivým masážím.

Ruční sklizeň máku, nakládání otýpek makovic na trakař, Hvožďany.
Foto: V. Maryška, 1952. Sběrka Národní zemědělské muzeum.

Český modrý mák

Modrý mák, který se pěstuje v České republice, je považován pro svou vůni a nasládlou chuť za nejlepší na světě. V množství vypěstovaného máku jsme světovou velmocí.

